

súdu v smysle odst. 1. §-u 33. Trppn. primerane zrušíť a vyniesť zákonom zodpovedajúci rozsudok. Týmto zmätočné sťažnosti v iných smeroch staly sa bezpredmetnými. (14. januára 1922. Č. Kr. III. 630/21.)

Dr. A. Z.:

Prehľad slovenskej časti rozhodnutí Najvyššieho súdu Československej republiky vo veciach občianskych.*)

1.

Jestli dovolávajúca sa strana žiada len rozviazanie rozsudku súdu odvolacieho, aovolaci súd zaoberať sa má len tou otázkou, či je v danom prípade nutné, rozviať za rozsudok odvolacieho súdu.

(1./IV. 1921. Ro. III. 31/20.)

Dôvod : Žalobník nežiada zmeniť rozsudok odvolacieho súdu, ale len rozviazať preto, že odvolací súd spôsor nesprávne zastavil, ponevač on následkom pomerov, ktoré vtedy trvaly, keď si pohľadávku uplatňoval, nemohol si ju uplatňovať dľa pokračovania, označeného v 176. §-e XVII. zák. čl. z r. 1884.

Ohľadom na dovolaciu žiadost Najvyšší súd zaoberať sa má len tou otázkou, či je nutné v prítomnom prípade rozviazať rozsudok — a túto otázkou nemohol kladne riešiť preto, lebo odvolací súd vzhľadom na 176. § XVII. zák. čl. z r. 1884, ma 26. § LIV. zák. čl. z r. 1912 a na nariadenie č. 72.400/1914 I. M. správne vyrieadol, že žalobník bol povinný svoju pohľadávku najprv u živnostenskej (priemyselnej) vrchnosti uplatňovať, a ponevač toho neučinil, odvolací súd dľa 505. §-u a 2. bodu 180. §-u O. p. p. zákonite postupoval, keď v spore ďalšie pokračovanie zastavil.

2.

Účelom platenia prevedený úkon dlžníka, oachýlivšieho sa od spôsobu, ustanoveného v smluve dotyčne platenia, môže byť za účinné splnenie smluvy len v tom prípade pokladaný, jestli predmet plnenia (veň. summu) veritel' do priamej skutočnej držby bez každej prekážky dostane, alebo ním bez každej prekážky dišponovať môže. (29./X. 1920, č. Ro. III. 33/20.)

Skutkový stav : Od žalujúcej strany (mesto A.) kúpila žalovaná strana (B.) úžitkové drevo, ktorého kúpnu cenu mala zaplatiť vždy od doručenia účtov za 8 dní. — B. obdržala jedon účet 14. decembra 1918 a tam označenú kúpnu cenu poukázala prostredníctvom svojej budepeštianskej centrálnej na farchu svojho šekového účtu a k dobru šekového účtu A. u bývalej uhorskej poštovej sporiteľni, o tomto uvedomila A. dňa 19. decembra 1918, A. dostalo toto uvedomenie 23. decembra 1918. — Do mesta A. vtiahlo československé vojsko dňa 22. decembra 1918 a od tých čias spomenutá poštová sporiteľňa tam už neúčinkovala. — B. predtým viackrát platila girom a proti tomuto spôsobu A. nečinil vtedy žiadnej námietky alebo výhrady. V smluve miestom, kde malá B. platíť, označená bola pokladnica mesta A.

A. žiadalo prisúdiť proti B. kúpnu cenu, uvádzajúc, že poukaz prostredníctvom maďarskej (bývalej uhorskej) poštovej sporiteľne nemôže byť považované za pltenie v smysle smluvy.

Sedria v Baň. Bystrici rozsudkom č. P. 163/1919/5 žalobu zamietla a súdna tabuľa v Bratislave rozsudok tento potvrdila p. č. P. II. 318/1919/9.

*) V č. 3 nášho časopisu na str. 89, prípad č. 7. odst. II. slová: „Najvyšší súd dovolácej žiadosti žalujúcich stran nevihovel“ patrí na koniec prípadu č. 6. na tejže strane.

Najvyšší súd dovolaej žiadosti žalujúcej strany vyhovel, žalovanú stranu zaviazal na zaplatenie kúpnej ceny s prísl.

Z dôvodu: Odvolací súd správnym záverom vyrieckol, že ustanovenie smluvy, označujúce platištom pokladnicu mesta A., nebolo modifikované tým činom A., že ono u býv. uhor. poštovej šporiteľni do clearingového spojenia vstúpilo. Mýlil sa však odvolací súd, keď vrieckol, že keď A. od B. predošle platenie girom prijalo, B. mohla účinne zaplatiť svoju dlžobu týmto spôsobom aj v prípade, o ktorom je v spore reč. Mýlné je toto právne stanovisko odvolacieho súdu preto, lebo (... viď hore kurzívou tlačenú vetu) v prítomnom prípade je však nesporné, že A. — jemu u spomenutej poštovej sporiteľni poukázanou sumou — následkom zaniknutia účinkovania tejž na území Slovenska, menovite v meste A. — voľne dišponovať nemohlo, summu túto bez prekážok vyzdvihnuť v stave nebolo — podnikanie však mimořiadnych nezvyčajných pokusov účelom dosiahnutia možnosti dišponovania peniazmi, pofažné ich vyzdvihnutia (na pr. posielanie posla do Budapešte) jeho povinnostou nebolo, — nemožno tedy rečený girový poukaz právom za účinné platenie pokladat. Z toho, že A. predošle, keď býv. uhor. poštová šporiteľňa ešte v meste A. účinkovala, niekoľkokrát — miesto platenia do mestskej pokladnice — spokojo sa s girovým poukazom summy, nenasleduje, že by sa bolo zaviadlo voči B. i v budúcnosti — zvlášte v zmenených pomeroch, keď štátny prevrat bol už dávno všeobecne známy a menovaná poštová šporiteľňa v meste A. už neúčinkovala, takýto girový poukaz za rovný považovať s platením, ktorého spôsob bol ustanovený v smluve.

(Polkračovanie).

Dr. J. Kotyza:

Zásadní rozhodnutí nejvyššího vojen-ského soudu v Praze.

Ku spáchaní přečinu neuposlechnutí povolávacího rozkazu dle 50. §-u branného zákona č. 193-20 Sb. z. a n. stačí »i culpa levis«.

Odvolání v neprospech obžalovaného proti rozsudku, odsuzujícímu pro takový přečin, co do délky trestu jest nepřistupno po rozumu 333. §-u v. tr. ř. ř.

Náhradní trest na svobodě, vyměřený za trest na penězích dle 55. §-u branného zákona v případě nedobytnosti, nelze zostřít.

Nejv. voj. soud uznal dne 4. března 1922 o zmatečné stížnosti vojina v záloze K. J. proti rozsudku divišinského soudu v B., jímž obžalovaný byl uznán vinným přečinem neuposlechnutí povolávacího rozkazu dle 50. §-u branného zákona č. 193-20 Sb. z. a n. a odsouzen dle téhož §-u a 94. §-u v. tr. z. k trestu tuhého posádkového vězení jednoho týdne, zostřeného týdně dvakrát postem a tvrdým lůžkem v den postu, a k peněžité pokutě v obnosu 300 K, v případě nedobytnosti k dalším šesti dnům tuhého posádkového vězení stejně zostřeného, a odvolání vojen-ského prokurátora,

z a p r á v o :

Zmatečná stížnost obžalovaného se jako neodůvodněná a odvolání vojen-ského prokurátora jako nepřípustné zamítají. Na základě zmatku dle 358. §-u, číslo 11. v. tr. z., zjištěného z úřední povinnosti, zrušuje se výrok soudu I. stolice o zastření trestu náhradního, pro případ nedobytnosti peněžité pokuty vysloveného. Jinak zůstává rozsudek I. stolice nezměněn.

D ú v o d y :

Neuváděje číselně zmatek, pro který chce rozsudek I. stolice potírat, brání se obžalovaný odsouzení pro přečin dle 50. §-u branného